

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою *УІТЕУ*
(посф. п. 11 від « 31 » *08* 2022 р.)
Ректор *А.А. Мазаракі*
А.А. Мазаракі



**СОЦІОЛОГІЯ ФІНАНСІВ /
SOCIOLOGY OF FINANCE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2022

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автори: І.Я. Чугунов, доктор економічних наук, професор
Н.Г. Савченко, кандидат економічних наук, доцент

Програму обговорено і схвалено на засіданні кафедри фінансів
02 грудня 2022 р., протокол № 8

Рецензенти: Л.С. Морозова, доктор економічних наук, професор
М. П. Кухта, доктор соціологічних наук, професор

**СОЦІОЛОГІЯ ФІНАНСІВ /
SOCIOLOGY OF FINANCE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

У програмі представлено перелік тем дисципліни «Соціологія фінансів», що є вибірковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Соціологія економічної діяльності» підготовки бакалаврів за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Соціологія фінансів» є опанування студентами теоретичних знань і набуття практичних навичок самостійного вирішення питань, пов'язаних із формуванням соціологічного підходу до розкриття фінансових явищ і процесів у суспільстві.

Завданням вивчення дисципліни «Соціологія фінансів» є надання ґрунтовних знань у сфері управління процесом формування соціологічного підходу до розкриття фінансових явищ і процесів у суспільстві, оцінкою його впливу на розвиток фінансів та реалізацією стратегічних напрямів удосконалення соціального механізму регулювання фінансових відносин.

Предметом вивчення дисципліни «Соціологія фінансів» є основні положення та механізми формування і реалізації соціологічного підходу до розкриття фінансових явищ і процесів у суспільстві.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У системі підготовки фахівців з фінансів дисципліна «Соціологія фінансів» є однією зі спеціальних дисциплін, що охоплює питання формування та реалізації соціологічного підходу до розкриття фінансових

явищ і процесів у суспільстві. Вивчення даної дисципліни ґрунтується на знаннях, здобутих студентами при вивченні таких дисциплін, як: «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та організація соціологічного дослідження» та «Соціальна структура суспільства».

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Соціологія фінансів» як вибіркова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

«Соціологія економічної діяльності»

(ОС бакалавр)2022р.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	3-9, 11, 12
ЗК 06	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	3-9, 11, 12
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 01	Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології та економіки.	1-3
СК 02	Здатність до опанування, використання основних класичних та сучасних соціологічних і соціально-економічних теорій.	1, 2, 4-12
СК 09	Здатність використовувати професійно профільовані знання для діагностики, прогнозування, проектування соціально-економічного розвитку суспільства.	3-12
СК 10	Здатність налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне	2-9

	<i>співробітництво на основі знання організації роботи соціологічної служби в системі державних та недержавних органів.</i>	
<i>СК 11</i>	<i>Здатність до встановлення чинників, показників, типів взаємодії соціально-економічних суб'єктів різного рівня (суспільств, груп, організацій, осіб).</i>	<i>3-12</i>
<i>СК 12</i>	<i>Здатність до встановлення ресурсів, потенціалу розвитку соціально-економічних суб'єктів, а також визначення чинників нерівного доступу до ресурсів.</i>	<i>3-11</i>
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
<i>РН 04</i>	<i>Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних та соціально-економічних явищ у контексті професійних задач.</i>	<i>1, 2, 4-11</i>
<i>РН 07</i>	<i>Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціально-економічної інформації, представлення аналітичних звітів.</i>	<i>1-3, 12</i>
<i>РН 10</i>	<i>Володіти навичками збору соціально-економічної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</i>	<i>1-3, 12</i>
<i>РН 13</i>	<i>Вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій соціально-економічним суб'єктам.</i>	<i>4-11</i>
<i>РН 14</i>	<i>Вміти здійснювати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем та прогнозувати їх можливі соціальні наслідки.</i>	<i>4-12</i>
<i>РН 16</i>	<i>Виявляти та аналізувати нові чинники соціально-економічної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.</i>	<i>3, 5-11</i>

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. СОЦІОЛОГІЯ ФІНАНСІВ ЯК НАУКА

Основні підходи до визначення сутності та характерних рис соціології фінансів. Об'єкт та предмет соціології фінансів. Принципи, функції та умови формування соціології фінансів. Макро- та мікросоціологія у контексті розвитку наукових поглядів теорії фінансів.

Рівні соціологічного пізнання, їх місце у становленні соціології фінансів як науки. Соціологічні дослідження в сфері фінансів: соціальні факти, гіпотези та теорії.

Напрями розвитку соціології фінансів. Взаємодія фінансових та соціологічних досліджень у системі фінансової науки. Соціальні технології у сфері реалізації завдань фінансового розвитку держави.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.1-20], 2[с.1-32], 4[с.1-27]

Додатковий: 1[с.1-82], 10[с.1-56], 11[с.1-120], 13[с.1-120], 17[с.1-130]

ТЕМА 2. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СОЦІОЛОГІЇ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН

Класичний етап становлення соціології. Соціальний підхід до економіки. Інститут протестантства і його роль в становленні капіталістичної системи. Наука про поведінку людей. Теорія людських відносин. Генезис соціології фінансів, головні етапи становлення та історичного розвитку. Соціальні аспекти економічних інститутів. Соціальні аспекти різних типів економічних систем. Розвиток інституційної школи в соціології фінансів. Механізми здійснення інституціоналізації.

Теорія інститутів та інституційних змін. Інституціоналістська школа в соціології фінансів. Інституційний підхід до розкриття фінансових явищ та процесів. Інституційна структура суспільства. Соціальні умови і форми соціальної реальності як основа сприйняття інституційних змін.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.15-120], 4[с.1-83], 5[с.1-78]

Додатковий: 1[с.25-67], 3, 6[с.120-340], 7[с.45-89], 8[с.1-80], 12[с.14-18], 13[с.1-120], 14[с.1-95], 16[с.1-89], 17[с.5-21], 19[с.1-132], 25[с.29-44], 28[с.154-158]

ТЕМА 3. СОЦІАЛЬНІ ІНСТИТУТИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВИ

Соціальні інститути як стійкі форми організації спільної діяльності людей. Класифікації соціальних інститутів. Загальні ознаки соціального інституту.

Функції соціальних інститутів. Функція закріплення та відтворення фінансових відносин. Регулятивна функція. Інтегративна функція. Трансляюча функція. Комунікативна функція.

Соціальні інститути як специфічні утворення, що забезпечують відносну стійкість зв'язків і відносин у межах фінансової системи.

Поняття фінансової системи. Фінансова система за внутрішньою будовою та організаційною структурою. Сфери та ланки фінансової системи, фінансові відносини та взаємозв'язки.

Формування соціологічних вимог до успішного функціонування складових фінансової системи.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.58-96], 2[с.69-98], 3[с.56-78], 4[с.23-89], 5[с.24-56]

Додатковий: 1[с.23-84], 3, 6[с.23-124], 7[с.12-89], 8[с.14-98], 12[с.14-18], 13[с.87-214], 14[с.34-154], 16[с.31-126], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 25[с.29-44], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 4. СОЦІОЛОГІЯ ПОДАТКІВ ТА ПОДАТКОВА КУЛЬТУРА СУСПІЛЬСТВА

Соціологія податків як науковий напрям соціології фінансів. Предмет соціології податків. Податкова система України. Соціальні, економічні та політичні аспекти процесів оподаткування. Оптимальний устрій держави та суспільних інститутів у контексті трансформації фіскальних процесів.

Сутність та функції податкової культури. Основні чинники формування податкової культури в сучасному суспільстві. Пріоритетні напрями підвищення рівня податкової культури в суспільстві. Взаємозв'язок між податковою культурою та закономірностями еволюції суспільства. Реалізація соціальної справедливості в податковій культурі.

Зміст та прояви податкової поведінки людини. Елементи податкової поведінки: інтелектуальний, емоційно-психологічний, поведінковий зрізи. Особливості реалізації принципів економічної ефективності та соціальної

справедливості через призму податкової поведінки. Девіантна поведінка індивідууму. Превентивні заходи щодо податкових девіацій.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.1-175], 4[с.45-123], 5[с.56-178]

Додатковий: 3, 5[с.23-152], 6[с.15-145], 8[с.23-264], 11[с.56-145], 13[с.13-120], 16[с.78-210], 18[с.15-150], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 23[с.103-121], 24[с.10-348], 25[с.29-44], 26[с.130-135], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 5. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

Соціальні функції держави як головного суб'єкта соціальної політики. Сутність та види соціальної політики. Об'єкт та суб'єкт соціальної політики. Функції та принципи соціальної політики. Справедливість як принципова основа соціальної політики держави. Особливості реалізації державних заходів у сфері соціального захисту населення. Сучасні наукові концепції потреб людини.

Фінансове забезпечення як важлива складова механізму реалізації соціального захисту населення. Особливості бюджетного фінансування соціального захисту населення. Форми фінансування соціального захисту населення, їх класифікація. Державні соціальні стандарти та гарантії, їх класифікація. Державне фінансове забезпечення соціального захисту населення в умовах воєнного стану.

Соціальна політика як складова державної стратегії розвитку. Класифікація моделей соціальної політики. Скандинавська модель. Континентальна (консервативна) модель. Англосаксонська (ліберальна) модель. Характеристика моделей соціальної політики. Загальні тенденції розвитку соціальної політики у провідних країнах світу. Особливості реалізації соціальної політики в країнах ЄС.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.45-210], 3[с.120-340], 5[с.25-89]

Додатковий: 1[с.14-87], 2[с.56-168], 3, 5[с.88-120], 6[с.230-456], 9[с.68-189], 10[с.23-145], 13[с.18-146], 17[с.5-21], 18[с.15-179], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 23[с.103-121], 24[с.10-348], 25[с.29-44], 26[с.130-135], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ДОВІРА В СИСТЕМІ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН

Соціальна відповідальність як категорія сучасних соціологічних знань. Взаємозв'язок соціальних та економічних аспектів соціальної відповідальності. Ставлення до навколишнього середовища як форма вияву соціальної відповідальності в умовах екологізації економіки. Екологічна компонента соціальної відповідальності.

Корпоративна соціальна відповідальність як філософія фінансових відносин. Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна звітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) підприємства. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. Сутність, структура, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

Особливості соціальної відповідальності суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Формування відносин з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Фінансово-правові основи соціального партнерства в Україні. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Зарубіжний досвід розвитку системи соціального діалогу сфери освіти, праці і суспільства.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.15-154], 2[с.230-401], 3[с.68-128], 4[с.25-98], 5[с.120-234]

Додатковий: 1[с.112-270], 2[с.340-421], 3, 5[с.210-320], 7[с.210-345], 13[с.156-194], 17[с.5-21], 19[с.152-219], 21[с.110-248], 22[с.114-130], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 7. СОЦІОЛОГІЯ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА НАСЕЛЕННЯ

Моделі, види, стратегії та типи фінансової поведінки населення. Методи дослідження фінансової поведінки населення та домогосподарств. Свобода вибору фінансової поведінки населення та домогосподарств. Економічні потреби як основа фінансової поведінки. Спонукальні мотиви

та психологічні фактори під час вибору індивідами моделі фінансової поведінки.

Поняття мотивації фінансової поведінки в дослідженнях філософів, економістів, психологів та соціологів. Мотиваційна модель фінансової поведінки. Мотиваційні чинники фінансової поведінки населення України

Історичний огляд поведінкових фінансів. Сучасні теорії поведінкових фінансів та їх характеристика. Взаємозв'язок поведінкових фінансів з напрямками соціологічної науки. Рівні поведінкових фінансів. Поведінкові стратегії домогосподарств та населення у сучасній фінансовій науці. Поведінкові фінанси та фінансова поведінка домогосподарств.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.95-281], 4[с.36-123], 5[с.82-234]

Додатковий: 1[с.15-175], 2[с.58-178], 4[с.59-73], 5[с.210-320], 8[с.132-245], 11[с.87-145], 13[с.18-120], 16[с.78-210], 17[с.5-21], 19[с.123-168], 21[с.152-248], 22[с.114-130], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 8. СОЦІОЛОГІЯ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Міждисциплінарний характер знань про міжнародні фінанси. Поняття і критерії визначення міжнародних фінансів. Сутність і предмет соціології міжнародних фінансів. Структура і функції соціології міжнародних фінансів.

Міжнародні фінанси під впливом глобальних політичних змін. Соціальне середовище міжнародних фінансів. Сутність та роль держави як учасника міжнародних фінансів. Міжнародний статус держави в залежності від положення в світовій системі. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні міжурядові організації загальної компетенції та спеціальної компетенції. Функції міжнародних міжурядових організацій: нормотворча, консультативна, посередницька, операційна, інформаційна. Міжнародні неурядові організації. Стратегії учасників міжнародних фінансів.

Міжнародна безпека: сутність поняття та основні теоретичні підходи до її вивчення. Параметри та види безпеки. Механізми підтримання міжнародної безпеки. Нові концепції безпеки (концепція кооперативної безпеки; концепція людської безпеки; теорія демократичного миру). Сутність та види міжнародних конфліктів. Особливості виникнення конфлікту в біполярному світі. Врегулювання міжнародних конфліктів: традиційні методи та інституційні процедури.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.234-342], 4[с.48-260], 5[с.120-234]

Додатковий: 1[с.1-175], 3, 6[с.420-578], 7[с.65-231], 11[с.53-241], 14[с.52-187], 16[с.254-323], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 23[с.103-121], 24[с.10-348], 25[с.29-44], 26[с.130-135], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 9. СОЦІОЛОГІЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН ТА ГРОШОВА КУЛЬТУРА СУСПІЛЬСТВА

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний чинник розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у створенні грошей. Еволюція та різновиди сучасних кредитних грошей. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на соціальні процеси.

Сутність грошової культури суспільства. Фінансова успішність в громадській свідомості. Соціокультурні особливості ставлення до грошей. Ставлення до грошей різних соціальних груп. Фактори, що впливають на ставлення людини до грошей. Проблеми соціального захисту грошових заощаджень населення. Соціальні проблеми становлення грошової культури в сучасній Україні.

Передумови виникнення криптовалюти. Сутність криптовалюти та її види. Криптовалюта як новий соціальний феномен епохи фінансових трансформацій. Переваги та недоліки використання криптовалюти. Передумови появи нової «цифрової грошової субкультури».

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.420-532], 4[с.145-277], 5[с.165-234]

Додатковий: 1[с.1-175], 2[с.120-232], 6[с.550-648], 9[с.150-210], 11[с.365-442], 13[с.129-310], 16[с.321-416], 17[с.5-21], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 25[с.29-44]

ТЕМА 10. ФІНАНСОВИЙ РИНОК У СИСТЕМІ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Економічна сутність та функції фінансового ринку. Принципи функціонування фінансового ринку. Інструменти фінансового ринку як засоби суспільної взаємодії. Суб'єкти фінансового ринку. Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Структура фінансового ринку.

Моделі регулювання фінансового ринку: секторальна, на основі завдань, єдиного нагляду. Національна секторальна модель державного регулювання фінансового ринку. Методи і форми державне регулювання

фінансового ринку. Напрями реформування державного регулювання фінансового ринку в Україні.

Поняття та класифікація фінансового посередництва. Функції фінансового посередництва. Банківське та небанківське фінансове посередництво. Фінансовий моніторинг та контроль фінансового стану фінансових посередників на ринку. Контроль професійної кваліфікації працівників (фахівців) фінансових посередників. Контроль виконання фінансовими посередниками встановлених законодавством правил і вимог, дотримання обмежень і заборон.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.420-532], 4[с.145-277], 5[с.165-234]

Додатковий: 5[с.120-350], 6[с.345-420], 7[с.260-340], 11[с.320-442], 11[с.220-442], 13[с.210-310], 14[с.135-238], 16[с.352-416], 20[с.87-98], 25[с.29-44], 28[с.154-158]

ТЕМА 11. СОЦІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Передумови сучасних світових глобалізаційних процесів. Особливості глобалізаційних процесів сучасної економіки. Вплив глобалізації на спосіб життя людей. Основні етапи та шляхи формування «глобального світу». Прояви глобалізації у різних сферах суспільної діяльності: політичній, економічній, фінансовій, культурній та ін.

Фінансова глобалізація як динамічна сфера прояву глобалізаційних процесів. Структуризація інтеграційних процесів за формами прояву у фінансовій сфері. Позитивний та негативний вплив фінансової глобалізації на суспільство.

Вплив глобальних проблем суспільного розвитку на систему державного управління. Моделі поведінки держав у контексті вирішення глобальних проблем. Стратегії вирішення глобальних проблем суспільного розвитку. Вплив глобалізації на соціальний захист населення.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.520-656], 3[с.246-318], 4[с.120-277], 5[с.165-234]

Додатковий: 1[с.30-175], 5[с.270-350], 9[с.145-210], 12[с.14-18], 14[с.145-238], 16[с.380-416], 17[с.5-21], 19[с.250-376], 20[с.87-98], 22[с.114-130], 25[с.29-44], 27[с.181-192], 28[с.154-158]

ТЕМА 12. СУСПІЛЬСТВО В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ

Поняття комунікативного процесу: зміст етапів і основні характеристики комунікацій. Сутність, принципи, функції соціальних комунікацій. Класифікація соціальних комунікацій у сучасних наукових дослідженнях. Соціальні мережі: Facebook, YouTube, Twitter, LinkedIn, Instagram. Комунікаційний чинник розвитку фінансових відносин. Проблеми трансформації соціальних комунікацій, що виникають на основі змін фінансової системи у зв'язку з появою криптовалют.

Ознаки переходу постіндустріального суспільства до інформаційного. Інформаційне суспільство як суспільство знань. Тенденції розвитку інформаційного суспільства в Україні. Сучасне інформаційне суспільство та його вплив на розвиток фінансів. Вплив мас-медіа на розвиток фінансових відносин у суспільстві. Мета та принципи державної інформаційної політики. Напрями та шляхи реалізації державної інформаційної політики.

Сучасні підходи до розкриття сутності цифровізації фінансів та ключові напрями початкового етапу становлення. Тренди цифровізації фінансів: мобільні технології, бізнес-аналітика, хмарні обчислення, соціальні медіа. Цифрові технології: BioTech, NanoTech, BlockChain, RetailTech, FinTech, LegalTech, Digital-marketing, Grid-технології, GovTech, e-ID.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.580-656], 3[с.270-318], 4[с.198-277], 5[с.186-234]

Додатковий: 1[с.112-175], 2[с.142-232], 4[с.59-73], 5[с.210-350], 8[с.132-245], 11[с.87-145], 13[с.18-120], 16[с.78-210], 17[с.5-21], 19[с.123-168], 22[с.114-130], 25[с.29-44], 28[с.154-158]

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-інструктивні матеріали

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/436-15/ed20120517>.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
5. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
6. Податковий кодекс України від 18.11.2010 р. № 2705-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991р. № 959-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
9. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
10. Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
11. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Основний

1. Історія та теорія соціальної політики України: Навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Т. В. Семигіна, Н.В. Сушицька. За ред. А.О. Ярошенко. – К., НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 289 с.
2. *Соціологія: підручник / М. П. Козирев. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 656 с.*

3. Соціальна політика : навч. посіб. / Л.Д. Климанська, В.Є. Савка, Н.М. Хома та ін. ; за заг. ред. В.М. Пічі та Я.Б. Турчин. – 2-ге вид. виправ. і допов. – Львів : Новий Світ-2000, 2020. 318 с.
4. Соціологія: підручник / За редакцією В.М. Пічі.– Львів:“Новий Світ-2000”, 2020. 277 с.
5. Фінанси, гроші та кредит: навчальний посібник / Політило М.П., Хома І.Б., Чубка О.М., Ярошевич Н.Б., Якимів А.І. - Львів: Новий Світ-2000. 2022. 234 с.

Додатковий

1. Б'юкенен, Джеймс М., Масгрейв, Річард А. Суспільні фінанси і суспільний вибір: Два протилежних бачення держави: Пер. з англ./Дж.М. Б'юкенен, Р.А. Масгрейв. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 175 с.
2. Бутко М. П. Економічна психологія. навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. /М.П. Бутко, А.П. Неживенко, Т.В. Пепа К. : «Центр учбової літератури», 2016. 232 с.
3. Державне інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект)/ Новіков В.М., Макарова О.В., Откидач М.В. / тех. ред. Герасименко І.В.: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. – Електронне видання. – Київ, 2020.
4. Дульська І.В. Інформаційно-комунікаційні технології як технологічний базис інклюзивного соціального та економічного зростання // Український соціум. – 2018. - № 1 (64). – С.59 – 73.
5. Економічна ефективність vs соціальна справедливість: пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи : кол. моногр. / НАН України, Секція суспільних і гуманітарних наук. Київ, 2019. 350 с.
6. *Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації: монографія /В.Р. Сіденко, М.І. Скрипниченко, В.С Пономаренко, І.Я. Чугунов та ін.; за ред. В.Р. Сіденка. К.: Київ. нац. торг.-екон.ун- т, 2017. 648 с.*
7. *Колосова В.П. Фінанси міжнародних інституцій в Україні : монографія /В.П. Колосова. – Київ: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. 504 с.*
8. *Король С.Я. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія та методологія обліку: монографія /С.Я. Король. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 416 с.*
9. Людський розвиток в Україні. Пріоритети національної політики мінімізації асиметрії українського ринку праці / кер. авт. кол. О.І. Цимбал; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ: Академперіодика, 2021. 210 с.

10. Мікродані у соціально-економічних дослідженнях : монографія / В. Г. Саріогло; Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2021. 296 с.
11. Основи економічної соціології: навч.-метод. Посібник / Н.В. Коваліско, А.І. Кудринська. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. – 442с.
12. Основні напрямки вивчення міжнародного порядку в соціології міжнародних відносин /І.П. Шевель //Молодий вчений.2016.№ 4.1.С.14-18.
13. Романенко, О.Р. Фінанси: підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко; Міністерство освіти і науки України. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 310 с.
14. Романова Н.Ф., Мельник І.П. Соціальне партнерство/ Н.Ф. Романова, І.П. Мельник: навчально-методичний посібник. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 238 с.
15. Сутнісні характеристики податкової культури: інституціональний контекст /О.Ю. Сидорович // Наукові праці НДФІ. 2017. – Вип. 1. – С. 144-158.
16. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник /Н.О. Шпак, Н.Б. Ярошевич, О.Я. Побурко. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
17. Черниш, Н. Соціологія сьогодні: тенденції та перспективи розвитку //Соціологія:теорія, методи, маркетинг. Київ, 2017. № 4. С.5-21.
18. Чугунов І. Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.
19. Чугунов І.Я., Канєва Т.В. та ін. Державне фінансове регулювання економічних перетворень: за заг. ред. А.А. Мазаракі. монографія. К.: Київ. нац.торг.-екон. ун-т, 2018. 376 с.
20. Чугунов І.Я., Качула С.В. Державна фінансова політика забезпечення соціального розвитку суспільства //Вісник КНТЕУ. 2020. № 2. С.87–98.
21. Чугунов І.Я., Насібова О.В. Фінанси пенсійного забезпечення: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 248 с.
22. Чугунов І.Я., Насібова О.В. Фінансові імперативи розвитку соціального захисту населення. Вісник КНТЕУ. 2021. № 2. С.114–130.
23. Чугунов І.Я., Самошкіна О.А. Видатки бюджету в системі державного регулювання соціально-економічного розвитку країни //Вісник КНТЕУ. 2019. № 2. С.103–121.
24. Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Pasichnyi M and other. General editorship Chugunov I. Tallinn, 2018. 348 p.

25. Chugunov I., Kachula S. State financial policy as a component of socioeconomic development of society. The potential of modern science. volume 2. Sciemcee Publishing.London, United Kingdom. 2019. pp. 29-44.

26. Chugunov I., Makohon V. Budgetary projection in the system of financial and economic regulation of social processes. Baltic Journal of Economic Studies. Vol.6. 2020 No.1, pp.130-135.

27. Chugunov I., Nasibova O. Public funding of social protection: Impact on social indicators in Eurozone countries. Investment Management and Financial Innovations. Vol.18. Issue 2. 2021. pp. 181–192.

28. Chugunov I., Nasibova O. Financial support of social protection of the population in countries with developed and transformation economy. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research, 2021. Vol. 11, Issue 1, Special Issue XVII, pp.154-158.

Періодичні видання

1. *Scientia Fructuosa*
2. *Економіка і прогнозування*
3. *Економіка України*
4. Економічний часопис – ХХІ століття
5. Світ фінансів
6. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*
7. *Фінанси України*

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України www.mof.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України URL: www.mlsp.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: www.mon.gov.ua
6. Офіційний сайт Пенсійного фонду України URL: www.pfu.gov.ua
7. Офіційний сайт Фонду соціального страхування на випадок безробіття України URL: www.dcz.gov.ua
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
9. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України ім. В.М. Птухи URL: www.idss.org.ua

**Курсивом позначені джерела, що знаходяться в бібліотеці ДТЕУ*

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми дисципліни «Соціологія фінансів»

Погоджено
Завідувач кафедри фінансів

_____ І. Я. Чугунов

« _____ » _____ 2022р.

Погоджено
Гарант освітньої програми
«Соціологія економічної діяльності»

_____ М.П. Кухта

« _____ » _____ 2022р.

Погоджено

« _____ » _____ 2022р.

Погоджено

« _____ » _____ 2022р.

Погоджено

« _____ » _____ 2022р.

Погоджено

« _____ » _____ 2022р.